

Tredje roten, tomt 63

Kvarteret Domprostén

Åttonde roten 1637–47

Kyrkogatans norra sida

Nionde roten 1648–57v

Fjärde roten 1657h–70

Björn Andersson,

som senare bodde 3.60 kan ha bott här omkring 1637.

Erik Botwidsson murmästare

1639–42: se 4.34

Bendix skomakares måg 1658: 2 1659: 1660: 1661: 1662: 1663:

Jöran UGGLEBY eller Jöran Skotte

1637–47, rote 8 (se 3.69)

1648:1, 1649–50 2 mtl, rote 9: här

Jöran UGGLEBY avlade sin borgared i Nya Lödöse den 19.7.1621 med *Thomas Stewart* och *Jacob Linsay* som borgensmän. I själva verket förekommer namnet UGGLEBY i Nya Lödöses Tänkeböcker redan den 27.10.1600. Då kom *Thomas UGGLEBY*, borgare i Nyköping och visade en fullmakt, som han hade givit Hans Nilsson, att denne skulle anamma av *Henrik Hanssons* i Nya Lödöse ”odmundsjern 2 lester, 4 fath, richzdaler 17 st, suenske mynth 20 daler”, som Hindrich Hansson var skyldig honom.

I Göteborgs mantalslängder omtalas Jöran UGGLEBY i åttonde roten 1637–50. De första åren 1637–43 bodde han 3.69, kv. Bokhållaren. Enligt dom i kämnärsrätten den 28.6.1644 skulle gode män förlika *Hans Carney* och Jöran UGGLEBY om ett gårdeköp (antingen om denna gård eller om den i Bokhållaren). *Lars Andersson Bryggare* krävde Jöran UGGLEBY den 17.7.1650. Den 6.7.1653 utsågs *Lars Andersson, Nils Torkelsson* och *Lars smed* att värdera Jöran UGGLEBYs gård.

Skomakaren Jacob (Stedingh) Stidden 1649–51: 2 mtl, 1655: 1 mtl, 1656–57v (IV), 1656:–20 1657: –16 +–10 1658: 2, 1659–1660: 1

G. 8.11.1646 med *Margareta UGGLEBY*. Vid kämnärsrätten den 27.9.1654 tvistade Jöran UGGLEBYs båda mågar skomakaren *Jacob Stidden* och *smeden Jacob Kuhn* (g. 3.6.1650 med *Elisabeth UGGLEBY*) om sina avlidna svärföräldrars hus och gård. Det beslöts att *Jacob Kuhn* skulle betala 18 riksdaler i hushyra för Stiddens tredjedel i gården. *Lars Månsson Guldsmid* hade bott i gården i två och ett halvt år och betalt 25 riksdaler i hushyra. *Jacob Kuhn* påstod, att detta hade använts för deras avlidna svärmoders skuld och begravning. Denna tvist, som också gällde bröllopskost, uppskötts till svågern *David UGGLEBYs* hemkomst. Till gode män att efter bästa förstånd värdera några husgeråd efter Jöran UGGLEBY utsågs *Hans Tiehl* och *Frans Barker*.

I ett mål rörande arvet efter *hustru Estrid Bengtsdotter* i Gamlestaden i sept. 1671 omtalas Jacob Stiddens hustru Margareta Jöransdotters ”impertinenta” skrift. Hon berättade i rätten om släkten: hennes mor var samsyster till hustru Estrid i Kviberg vars man *Berge Engelbrektsson* i Kviberg, också kallad *Berge i Stigberget* hade nedsatt arvepengarna 53 daler 5 öre smt i rådhusrätten, eftersom ”dhe i många åhr hafwa warit utländes stadde”. En halvsyster till deras mor och Estrid hade två döttrar: den ena hette *Ingrid Henriksdotter*. Margareta och systemen Elisabeth hade också ärvt brodern David Jöranssons andel i arvet efter Estrid. Han hade varit räknemästare i Rostock: hans hustru hette *Elsebe Scherdorfsen*. Den 23.6.1673 tvistade hustru Margareta UGGLEBY från Kungälv med systemen Elisabeth Jöransdotter om detta arv.

Den 11.6.1658 lovade Jacob Stidden i kämnärsrätten att nästa vecka flytta ur det hus, som han å hustruns vägnar försålt till sin svåger

Jacob Kuhn klensmed R9

1653–54: 2 mtl, 1655: 1 mtl, 1656: –20 1657:–16 ****IV****

1657h: –10 1658: 2, 1659–1663: 1, 1666–67, hans änka 1668–73

Denne omtalas i mantalslängderna från 1647. I mars 1667 var det stort bråk hos smeden Jacob Kuhn. Hans hustru klagade i överrätten över att hon och mannen i sitt hus hade överfallits av *svärdfejaren Olof Torsson* ”således att han icke allenast hafwer slagit hennes spinnerock sönder utan ock deras fönster, så att de flögo henne i ögonen, och sedan sökt mannen Jacob Kuhn i hans smedja, skyldt honom, att han höllt till med hans hustru och hött honom med hans egen slägga, der han stod och smidde, så att han måtte wärja sig med ett warmt Jern, hwilcket han i händerna hade. Hwar med Olof gick efter en wäria och kom der för hennes port i avsikt att göra hennes man skada der med manandes hennes man med sådane ord: kom ut Din sielm, Din Jernkiuf,iag skall slå tigh, att tu skall blifwa galen, ingen annor skall war tin mördare än iag.

Någre dagar därefter möter Olof hennes man uth för sin huusdörr, beder han honom att komma in att suppa Brennewin med sikh, då hennes man thet wägrade, honom åter med hugg öfwerfaller”- Då svarade smeden enligt vittnena: ”Iag skall gifwa tig brennewin, hafwandes en hammare högst och wille honom slå”.

Ovänskapen hade sin upprinnelse i att Olof Torssons hustru hade tagit sin tillflykt till Jacob Kuhn och hans hustru. Svärdfejaren blev ursinnig, när han fann sin hustru sitta och spinna hos smeden (”då säger han, i kunnen så wäll sittia hemma och spinna”).

Börta Göstafs hade sett slagsmålet och ropade ut garnisonssoldaterna hos *Kerstin Börges*. *Soldaten Jon Joensson* sade sig inte veta, ”hur begynnelsen war men när han kom ut hade Olof Torsson slagit smeden, att bloden rann av honom, då gick han till sin Cammerat och skillte dem åth, och tog en hammare och handskar af Olof Torsson, och war smeden så slagen, att han nästan bar honom hem, då han war hemkommen, klagade han sikh om rygg och armar, sägandes sig af Olof Torsson wara förderfwat”.

Olof Torsson fick böta sex mark för vart skällsord och 12 mark smt för blodvite. Det är möjligt, att Jacob Kuhn aldrig riktigt repade sig efter detta prov på umgängessederna svärdfejare och smeder emellan. Han avled i slutet av året och begravdes den 12 december (slagsmålet hölls som sagt i mars 1669.)

Claes Winförlåtare 1660 ½

Jacob Kuhns änka gifte om sig med

Sven Persson Limmerhult,

som flyttade till Jacob Kuhns efterlämnade gård. Detta skedde uppenbarligen någon gång under 1673. Hon avled något av de följande åren, ty bland Göteborgs magistrats årshandlingar (EIIa:5) som skildrar en dom mellan Sven Persson Limmerhult och styvbarnen i september 1677. *Handelsmannen Frantz Kuhn* (se 5.17) var förmyndare för Jacob Kuhns döttrar *Catharina* och *Sophia*

Efter hustruns död tycks Sven Limmerhult snart nog ha flyttat från denna gård igen. Han inköpte av *notarie Enoch Wättrings änka* två tomter vid Stora Hamnen, som han lät uppbjuda första gången den 27.9.1680. Där var han skriven i 1681 års bakugnslängd och ännu i tomtöreslängden 1696 (se 5.3).

På Sven Persson Limmerhults plats i längden för 3.63 står 1681

Mäster Hans Faust

d.v.s. *gördelmakare Johan Faust*, begravd i tyska kyrkan 10.5.1698. (Om en sonson till honom med samma namn, se nedan.) Han efterföljdes av

gördelmakareålderman Christoffer Heiman,

som hade gift sig med Johan Fausts änka *Hedvig Geppert* (död 1731, dotter till *skomakare Christoffer Geppert* och *Brita Alers*). Tomten värderades 1715 till 200 d smt, huset till 400, lösöret till 700 d smt. Tjänstehjonslängden 1717 omtalar Heimans *gesäller Johan Behmer, Gottfrid Gruver* och *läregosse Nils Larsson*. Christopher Heiman ville inte betala något för hustrun Hedvig Gepperts boudaloueskärp och huva, om hon inte annars skulle få använda dem. (Enligt Svenskt Warulexicon, tryckt i Göteborg hos Sam Norberg 1815, ett slags randad eller blommig linnevävnad från Nedre Normandie till duktyg men också benämningen användes också om en sort smala tressar till hattsnören. En nästan liklydande beteckning är bourdonys, ett slags ylletyg, som gjordes på manufakturerna i Gera.)

Gördelmakaren mäster Christoffer Heiman begravdes i Christine i juli 1723. Hans änka Hedvig Geppert hade då gesällen Christoffer Faust, "son i huset" (döpt 21.7.1694, begr. i tyska kyrkan 20.6.1756). Denne hade 1730 övertagit gården och verksamheten

Gördelmakare Christopher Faust,

och hade samma år *gesällerna Johan Gottlob Peischer, och Martin Burschau.*

1734: *gesällen Olof Persson, löneläredräng Börge Bohman*

1741: *gesäller Elias Andersson och Niclas Stäckman*

1753: *gesäller Jean Christ. Graff* och *Joh. Holmberg, läregossar And. Fahlbeck* och sonen *Joh. Faust* Christoffer Faust gifte sig den 22.2.1732 med *Barbara Graff*, döpt 22.9.1706, dotter till *hattmakaremäster Melchior Graff*, född 1760, död 1718 och *Sidonia Brockman*, född 1666, död 1707. Hon begravdes i tyska kyrkan 7.2.1744: samma år begravdes parets äldsta dotter. Han gifte om sig med *Catarina Borgström*, död 27.8.1781, dotter till *båtekarlsåldermannen Per Larsson* (bou 14.11.1738) och *Anna Winberg* (bou 14.7.1749).

Catarina Borgström omtalas ännu 1770 som ägare av gården och hade 1759 *gesällerna Jacob Wancke* och *Johan Faust*

(burskap som *gördelmakaremästare* 2.12.1763), och *läregossen Petter Grolander*. Styvsonen *gördelmakare Johan Faust d.y.* berättade i en inlaga till magistraten (EIIb:119, 17.1.1767), att

han dels genom arv på sin kära *hustru Johanna Catharina Ugglas* vägnar, dels genom köp av sin svåger *Anders Ugglas* hade blivit ägare av hus och gård på Kungsgatan mellan bokbindare Langes och gördelmakare Fleischers gårdar, vari hans hustrus moster *madame Maria Florin* ägde hälften. Han begärde laga delning, eftersom han inte kunde komma överens med *madame Florin* om vilken del av huset, som tillhörde honom.

I gården bodde 1730 också hattmakaren *Jürgen Graff* med *gesällen Jürgen Lidman*. Hyresgäst var 1734–41 *tolagsbokhållaren Christian Graff* och 1759 *prosten Svante Jacobsson*

Christoffer Fausts änka *Catarina Borgström* gifte om sig med *gördelmakaren Jöran Bremberg* (död 1797), som fick burskap den 9.9.1774. Efter hustruns död 1781 sålde *Bremberg* gården den 15.7.1683 gården till

handelsman Peter Bruuns änka *Agneta Geijer*

som lät uppbjudas gården första gången för 1533 rdr 16 skilling. Läget angavs vara stadens andra kvarter vid Kyrkogatan mellan rådmann *Christian Lund* å ena och sockerkonditoren *Jacob Hammarstedts* gård å andra sidan. 1795 talas om herr *Peter Bruhns* änkas hus. *Agneta Geijer*, som var dotter till brukspatronen på Hedenskog och *Lindfors* *Christoffer Geijer*, född 1709, död 1760 och hans första hustru *Elsa Catharina Herwegh*, död 1738, hade 1760 gift sig med grosshandlaren i Göteborg *Peter Bruuns*. Hon avled i Göteborg den 1.10.1809 (se *Lennart Geijer: Släkten Geijer*, sid. 51).

Guldsmiden Adolph Fredrik Ekeberg, som fick burskap 16.6.1797, var ägare 1807.

Senare uppbud av 3.63

handlaren J L Broddelius	30.1.1865
vårdshusförestånd L E Lindblad	23.9.1867